

**Jaarverslag ChristenUnie
2009**

Inhoudsopgave

Woord vooraf	3
Hfst 1 Strategie en afstemming	4
1.1 Politiek Beraad	4
1.2 Bewindspersonenoverleg	4
1.3 Tussenbalans	4
1.4 Thematische partijcommissies	4
1.5 Unieconvent	4
Hfst 2 Activiteiten	5
2.1 Landelijk Bestuur	5
2.2 Unie- en Ledencongressen	5
2.3 Ledenontwikkeling	5
2.4 Verkiezingen	5
2.5 Partijbureau	6
2.6 Kaderschool	6
2.7 Opbouwwerk	6
2.8 Scouting	7
2.9 Doelgroepenbeleid	7
2.10 Internationale Samenwerking	7
2.11 Gebed	7

Woord vooraf

Wij, leden van de ChristenUnie, hebben ons verenigd om vanuit ons christelijk geloof invloed uit te oefenen op het bestuur van ons land en in de samenleving. Gelovig luisterend naar het Woord van God en met een open oog voor de werkelijkheid zoeken wij naar zijn wil. We laten ons daarbij aansporen door Gods opdracht om Hem lief te hebben en ook onze medemensen.

Uit: Unieverklaring ChristenUnie

Ook in het jaar 2009 mocht de ChristenUnie haar bijdrage leveren aan de politiek en het openbaar bestuur in Nederland. Dat gebeurde op vele plaatsen en op de verschillende bestuurlijke niveaus. Uiteraard was het optreden van de Tweede Kamerfractie en onze bewindspersonen het meest in het nieuws maar onze politieke partij leeft niet alleen in Den Haag.

Het is de inzet van partijleden voor christelijke politiek die de ChristenUnie maakt tot wat zij is. Steeds opnieuw moeten wij ons bezinnen op de betekenis van het christelijk geloof voor politiek en bestuur. Dat vraagt studie, kadervorming, zoeken naar talent, vergaderen, verkiezingsprogramma's schrijven, etc. Naar vermogen gaf het landelijk bestuur daar leiding aan, bijgestaan door de enthousiaste medewerkers van het partijbureau.

Het bestuur heeft de overtuiging, dat er ook voor de lange termijn een belangrijke plaats is voor de ChristenUnie in het Nederlandse politieke spectrum. Kenmerkend voor de ChristenUnie is dat we een partij zijn,

- die gebaseerd is op Bijbelse uitgangspunten,
- die gevormd wordt door mensen, die navolgers van Christus willen zijn,
- die een consistente en betrouwbare politieke lijn heeft en
- die niet bang is voor het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Binnen deze visie wil het Landelijk Bestuur inzetten op groei vanuit stabiliteit.

Het bestuur is dankbaar voor de mogelijkheden die God ons in 2009 gaf. In wat we konden doen, ervaren wij Zijn zegen.

Peter Blokhuis
Voorzitter Landelijk Bestuur

1. Strategie en afstemming

Binnen de partij fungeren diverse overleggen waarbinnen de politieke strategie wordt besproken en waarin zaken worden afgestemd.

1.1. Politiek Beraad

Belangrijk is daarbij allereerst het Politiek Beraad, bestaand uit vertegenwoordigers van alle geledingen binnen de ChristenUnie. Dit beraad komt eens in de zes weken bijeen en bespreekt actuele politieke onderwerpen, die voor de ChristenUnie van belang zijn. Het Politiek Beraad staat onder voorzitterschap van de politiek secretaris van het Landelijk Bestuur, dhr. Joop Alsema. In het afgelopen jaar is de strategische relevantie van het Politiek Beraad, mede door een betere agendasetting, verder vergroot.

1.2. Bewindspersonenoverleg

Onderwerpen uit de dagelijkse actualiteit worden besproken op het Bewindspersonenoverleg, dat wekelijks bijeenkomt. Naast de bewindspersonen komen hier vertegenwoordigers van de Tweede Kamerfractie, de Eerste Kamerfractie, de eurofractie, het Landelijk bestuur en het Partijbureau bij elkaar.

1.3. Tussenbalans

In het voorjaar is gesproken binnen een combinatie van Politiek Beraad en Bewindspersonenoverleg over de strategie als regeringspartij, na het tweede regeringsjaar van het kabinet. Dit heeft geresulteerd in een interne nota, die de naam Tussenbalans heeft gekregen. Deze is, voor zover van toepassing, in alle partijgeledingen besproken. Uitkomsten van en afspraken uit deze Tussenbalans worden gemonitord op het eerder genoemde Politiek Beraad.

Strategiebespreking die niet zozeer de actuele politieke standpunten, maar de partijkoers en het interne partijbeleid betreffen worden besproken binnen het Landelijk Bestuur. De directeur van het Partijbureau vervult binnen de strategieontwikkeling een regisserende en ondersteunende rol.

1.4. Thematische partijcommissies

In 2009 heeft het Landelijk Bestuur een aantal zogenaamde Thematische partijcommissies (TPC's) geïnstalleerd. In zijn vergadering van juni heeft een Landelijk Bestuur een plan van aanpak voor deze TPC's geformuleerd. TPC's kunnen de partij dienen bij het opstellen van verkiezingsprogramma's en zij kunnen meedenken met de TK-fractie, de Bestuurdersvereniging en het Wetenschappelijk Instituut.

De reeds bestaande 'werkgroep Jeugd en Gezin' is omgevormd tot een TPC. Ook is een TPC Veiligheid in het leven geroepen. Voor TPC's op het gebied van Openbaar Bestuur, Financiën, Zorg, Duurzaamheid en Wonen zijn de voorbereidingen begonnen.

1.5. Unieconvent

Het Unieconvent bestaat uit de 12 provinciale voorzitters en heeft tot taak het Landelijk Bestuur gevraagd en ongevraagd van advies te dienen in alle aangelegenheden die de ChristenUnie betreffen. En dan in het bijzonder waar het gaat om onderwerpen die te maken hebben met de bestuurlijke organisatie (structuur en opbouw) van de partij.

In 2009 is het Unieconvent twee maal bij elkaar geweest. Daarbij is het belang van het Unieconvent in de opbouw en versterking van de partij nog eens onderschreven door de herziening van het Reglement Unieconvent.

Het Unieconvent stond ook het grootste gedeelte van 2009 onder voorzitterschap van de heer Herman Bouma, voorzitter van de Provinciale Unie Zeeland. Op de vergadering van 7 november is hij als voorzitter terug getreden. De heer Jan de Jonge, vice-voorzitter van de Provinciale Unie Gelderland, is als zijn opvolger aangewezen.

2. Activiteiten

2.1. Landelijk Bestuur

Vergaderingen

Het Landelijk Bestuur is belast met het bestuur van de ChristenUnie. Het heeft in 2009 maandelijks vergaderd, met uitzondering van de zomermaanden juli en augustus. De reguliere vergadering van november is komen te vervallen; in plaats daarvan heeft het Landelijk Bestuur een heidag belegd over het gehanteerde bestuursmodel. Tevens vonden er in 2009 reguliere overleggen plaats met het bestuur van de Bestuurdersvereniging en het curatorium van het Wetenschappelijk Instituut.

Samenstelling

Op het Uniecongres van 3 oktober 2010, vonden bestuursbenoemingen plaats. Het Uniecongres benoemde de heren Peter Blokhuis en Jan Harmsen tot respectievelijk voorzitter en lid het Landelijk Bestuur. Hierdoor bleef de samenstelling van het Landelijk Bestuur in 2009 ongewijzigd:

- Joop Alsema, politiek secretaris
- Peter Blokhuis, voorzitter
- Bert Boerman, penningmeester
- Jacques Christiaanse
- Shamir Ceuleers
- Dick van Dijk, internationaal secretaris
- Peter van Duijvenbode
- Jan Harmsen
- Sandra Korteweg, vice voorzitter,
- Betty Poutsma-Jansen, secretaris
- Gert Schouwstra
- Marja Sijpestein-de Gelder

2.2. Unie- en Ledencongressen

In 2009 vonden twee congressen plaats. Beide congressen waren gecombineerde Unie- en Ledencongressen.

Het congres van 31 januari (Haarlem) stond in het kader van de Europese Verkiezingen. Het Uniecongres stelde er de lijst en het programma vast. Ook werd besloten opnieuw uit te komen met een gecombineerde lijst met de SGP en een lijstverbinding met het CDA.

Het zeer goed bezochte congres van 3 oktober (Zwolle) stond in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen van 2010. Een breed scala aan deelsessies werd aangeboden in het kader van een partijbrede toerusting voor deze verkiezingen. Verder is op het oktobercongres door het Landelijk Bestuur meegedeeld dat het heeft afgezien van zijn voornemen om met een voorstel voor een nieuw kernprogramma te komen.

Op beide congressen was het voor leden mogelijk om via resoluties het Ledencongres om politieke uitspraken te vragen. Van deze gelegenheid is ook gebruik gemaakt.

2.3. Ledenontwikkeling

Tot en met het jaar 2007 groeide het aantal leden gestaag. Over 2008 heeft het Landelijk Bestuur een daling van het aantal leden moeten rapporteren. Dat geldt ook voor 2009. Het aantal nieuwe leden bedroeg 1011, het aantal leden dat werd uitgeschreven 1582, een netto verlies van 571. De teller staat per 1 januari 2010 op 26.174 leden.

In 2009 zijn er geen (grote) ledenwerfacties geweest.

2.4. Verkiezingen

Verkiezingen Europees Parlement op 4 juni 2009

De ChristenUnie ging samen met de SGP de verkiezingen in onder het motto "Samenwerking: ja, superstaat: nee". Niet zozeer de uitslag (die zowel in absolute als relatieve zin een positief resultaat liet zien), maar de na de uitslag volgende fractievorming sprong na 4 juni het meest in het oog. De

inzet van ChristenUnie en SGP om gezamenlijk toe te treden tot de nieuwe fractie van Europese Conservatieven en Hervormers (ECR) liep onnodig spaak. Uiteindelijk trad alleen het verkozen lid van de ChristenUnie, Peter van Dalen, toe tot deze fractie. Op het Uniecongres van 3 oktober is het gebeuren rondom de Europese Verkiezingen aan de orde geweest. Als gevolg van het niet langer gezamenlijk optreden in Europa, hebben de besturen van ChristenUnie en SGP besloten om, voorlopig, de frequentie van hun halfjaarlijks overleg te verlagen.

Herindelingsverkiezingen 18 november 2009

Op 18 november 2009 vonden in 6 gemeenten gemeenteraadsverkiezingen plaats, in verband met herindelingen op 1 januari 2010. De ChristenUnie deed in 3 nieuwe gemeenten mee, te weten: Zuidplas (Zuid-Holland), Oldambt (Groningen) en Venlo (Limburg). Ondanks veel enthousiasme en inzet, lukte het helaas niet om in Venlo een (eerste) ChristenUnie-zetel te behalen. In Zuidplas en Oldambt behaalde de ChristenUnie respectievelijk twee en één zetel.

Tweede Kamerverkiezingen 11 mei 2011

In 2009 was de verwachting dat de verkiezingen voor de Tweede Kamer zouden plaatsvinden op 11 mei 2011. In dat kader is op het Uniecongres van 3 oktober een stuk besproken, dat de voorbereidingsroute naar die verkiezingen weergaf. Er werd een fractie- en kandidatenprofiel vastgesteld en er werden mensen benoemd in de selectie- en programcommissies. Deze commissies stonden onder voorzitterschap van respectievelijk de heren Bert Groen en Joop Alsema. De commissies zijn meteen na hun installatie voortvarend van start gegaan.

2.5. Partijbureau

Taak

Het Partijbureau is belast met de ondersteuning en de ontwikkeling van de ChristenUnie en met de ondersteuning van het Landelijk Bestuur en wordt geleid door een door het Landelijk Bestuur aangestelde directeur. Naast deze statutaire taakstelling, verzorgt het Partijbureau de administratie van het Wetenschappelijk Instituut, Perspectief, de ECPM, de Bestuurdersvereniging en de FICDD.

Organisatieontwikkeling

Per 1 april 2009 is er een organisatiewijziging doorgevoerd, gericht op een betere dienstverlening en op een betere afstemming tussen het Partijbureau in Amersfoort en de fractieteam in Den Haag. Essentie van de wijziging is het verplaten van de organisatie, waarbij de vaak kennisintensieve uitvoering van taken rechtstreeks bij een 8-tal teams is neergelegd. Elk team heeft een coördinator. De teams worden aangestuurd door de directeur, Menno van Hulst, en de adjunct-directeur (directeur communicatie) Shahied Badoella. Samen met de coördinator van het Team Algemene Zaken, Jouke-Jan de Groot, vormen zij het management team.

Klanttevredenheidsonderzoek

Met het oog op een verbetering van de dienstverlening van het Partijbureau, is in 2009 een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Gelukkig kon worden geconstateerd dat het niveau van dienstverlening over het algemeen als goed wordt ervaren. Maar de ambitie is om het beter te doen. Verdere uitrol van het onderzoek en de daaruit volgende aanbevelingen, zal in 2010 plaatsvinden.

2.6. Kaderschool

In 2009 heeft de Kaderschool 355 cursisten gehad. Dat is 10% meer dan in 2008, toen er 322 cursisten waren.

De organisatieontwikkeling heeft geleid tot een verdere specialisatie binnen het partijbureau ten aanzien van opleiding. Vanuit dit nieuwe Team Opleiding wordt de Kaderschool verder doorontwikkeld. Competentiegericht werken heeft veel aandacht gekregen. Zo is er onder meer een competentiemeter ontwikkeld. Deze zal begin 2010 beschikbaar zijn via de website.

2.7. Opbouwwerk

Een stabiele basis is essentieel voor een vitale partij. Bij een stabiele basis horen goed functionerende kiesverenigingen en Provinciale Unies. Daarom is er voor gekozen om te investeren in extra menskracht op het partijbureau, speciaal belast met (opbouw)advies voor besturen van kiesverenigingen en Provinciale Unies.

Zo is in 2009 is werk gemaakt van de realisatie van een duidelijk loket waar besturen terecht kunnen voor allerlei adviesvragen. Verder zijn er (nieuwe) werkafspraken gemaakt tussen en met de bestuurscontactpersonen van het Landelijk Bestuur. Ook zijn alle Provinciale Uniebesturen bezocht en is er werk gemaakt van herbenaming van de Provinciale Uniebesturen.

2.8. Scouting

Het opsporen en begeleiden van talentvolle mensen binnen de partij is een aangelegen zaak. In 2009 is hieraan een extra impuls gegeven. De capaciteit voor deze taak verdubbeld naar 0,44fte. Een en ander heeft onder meer geleid tot een speciaal themanummer van Handschrift: *Talent*. Een speciale website is er voor geopend: <http://talent.christenunie.nl>

Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 2010, is het laatste gedeelte van 2009 met name veel aandacht besteed aan het vullen van de wethouderspool. De functionaris van het partijbureau die met scouting is belast, Erik van Dijk, wordt ondersteund door een scoutingteam. Dit team wordt benoemd door niet-partijbureau medewerkers.

2.9. Doelgroepenbeleid

Om doelgroepen binnen de ChristenUnie beter te bedienen zijn een aantal werkgroep al enkele jaren actief. De werkgroep Inclusief gericht op vrouwen, staat onder leiding van Jetty Boerma. Menno Helmus is voorzitter geworden van de werkgroep evangelischen. De werkgroep multicultureel is na een rustige periode weer actief geworden. Nieuw is de werkgroep Rooms Katholieken. Het doel is in eerste instantie inventariserend over verschillen en overeenkomsten tussen de protestantse en RK wortels, wat betreft cultuur en inhoud.

2.10. Internationale samenwerking

European Christian Political Movement (ECPM)

De ChristenUnie is lid van de ECPM, een organisatie waarin Europese christelijke partijen en volksvertegenwoordigers zich verenigen. Dit netwerk is in 2009 uitgebreid met partijen uit Armenië, Bulgarije en Georgië. Ook zijn individuele politici uit nieuwe Europese landen lid geworden. In april vond het ECPM-congres plaats.

De secretariaatsfunctie van de ECPM is geborgd in het Partijbureau van de ChristenUnie.

Europese partijvorming

Vanuit de activiteiten en het netwerk van de ECPM, heeft de ChristenUnie in het afgelopen jaar werk gemaakt om te komen tot een officiële Europese partij. Eind 2009 is een subsidieaanvraag gedaan, toen bleek dat ECPM aan de criteria voldeed.

Nederlands Instituut voor Meerpartijen Democratie (NIMD)

De ChristenUnie participeert in het NIMD door middel van het werk van een eigen partijcoördinator. Verder is de ChristenUnie vertegenwoordigd in het bestuur van de NIMD. In het tweede kwartaal is zittend bestuurslid Willem Haitsma teruggetreden als bestuurslid. De heer Ruud van Eijle heeft hem opgevolgd.

Foundation for International Christian Democratic Development (FICDD)

In 2008 heeft de ChristenUnie de FICDD opgericht; een stichting ter bevordering van christelijke politiek in met name jonge, zich ontwikkelend democratieën. De besteding van de MATRA-gelden vindt ook plaats binnen deze organisatie. Daarnaast zijn initiatieven genomen voor contacten met Midden-Amerikaanse landen als Costa Rica, Guatemala en Nicaragua.

2.11. Gebed

De ChristenUnie is een partij van het motto *Ora et labora*, bid en werk. Door middel van reguliere (digitale) gebedsbrieven, maar ook door incidentele oproepen tot gebed en door het organiseren van gebedsbijeenkomsten (bijvoorbeeld ter afsluiting van de campagne voor de Europese verkiezingen), heeft het bestuur hier in 2009 aandacht voor gevraagd. Ook participeert de ChristenUnie in de landelijke gebedsdag.